

Freelancers en zzp'ers

Zelfstandig of toch niet?

Arbeidsrecht
Belastingen

1. Zelfstandig of toch niet?

2. Arbeidsrecht

Dienstverband (arbeidsovereenkomst)

Zelfstandige

3. Belastingen

Ondernemer of toch niet?

Winst uit onderneming

Resultaat uit overige werkzaamheden

Verklaring arbeidsrelatie (VAR)

Omzetbelasting (btw)

1. Zelfstandig of toch niet?

Stel, u werkt zelfstandig voor verschillende opdrachtgevers. Bijvoorbeeld als schilder, timmerman, kapper, fotograaf, financieel adviseur of interim-manager. Het maakt daarbij niet uit of u zichzelf freelancer noemt of zelfstandige zonder personeel (zzp'er). Beide termen betekenen hetzelfde. U zoekt zelf klanten en stuurt een factuur voor uw diensten. Als u geen inkomen heeft omdat u ziek bent of even geen klanten hebt, is dat uw eigen risico. Maar beschouwt de Belastingdienst u ook als ondernemer? Het antwoord is belangrijk voor opdrachtgevers en voor u.

Onderscheid

De Belastingdienst en UWV kennen de begrippen freelancer en zzp'er niet. Zij maken grofweg onderscheid tussen ondernemers en werknemers. Als zij u als zelfstandige erkennen, hoeft uw opdrachtgever geen loonheffing en premie werknemersverzekeringen af te dragen. U en uw opdrachtgever krijgen duidelijkheid over uw situatie door de Belastingdienst vooraf om een VAR (verklaring arbeidsrelatie) te vragen.

www.kvk.nl/var

www.belastingdienst.nl/zakelijk

2. Arbeidsrecht

Rechtsvorm

U schrijft zich in in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel. Maar niet als freelancer of zzp'er.

U kiest een rechtsvorm. In uw geval zal dat meestal een eenmanszaak of bv zijn.

Welke rechtsvorm het beste bij u past, hangt af van uw situatie. Bijvoorbeeld hoe u de aansprakelijkheid regelt en wat fiscaal voordelig is.

www.kvk.nl/handelsregister

www.kvk.nl/rechtsvormen

www.belastingdienst.nl/zakelijk

Volgens het arbeidsrecht kunt u op twee manieren werken: in loondienst óf als zelfstandige op basis van een commerciële overeenkomst. Heeft u een dienstverband, dan betaalt uw werkgever loonheffing en premie werknemersverzekeringen. U heeft recht op ten minste het minimumloon, vakantie(geld), ontslagbescherming, ziektewet en ww. Als zelfstandige heeft u deze rechten niet.

Dienstverband (loondienst)

U heeft een arbeidsovereenkomst als:

- er sprake is van loon;
- u persoonlijk verplicht bent het werk te doen. Zonder toestemming van uw werkgever kunt u het werk niet aan een ander overdragen;
- er sprake is van een gezagsverhouding. De werkgever kan bepalen waar, wanneer en hoe u het werk doet.

Zelfstandige

U werkt als zelfstandige als:

- u voor meer dan één opdrachtgever werkt en wisselende inkomsten heeft;
- u zelf bepaalt hoe, wanneer en waar u het werk doet;
- u risico loopt (bijvoorbeeld financieel).

3. Belastingen

Verkapt dienstverband

Een directiesecretaresse werkt freelance voor 3 opdrachtgevers. Voor opdrachtgever 1 werkt ze op maandag en dinsdag. Voor opdrachtgever 2 werkt ze op woensdag en donderdag. Op vrijdag werkt ze voor opdrachtgever 3. Ze werkt op min of meer vaste werktijden.

Ondanks de 3 verschillende opdrachtgevers is hier toch sprake van een dienstverband. Dat komt door de vaste werktijden en door de aard van het werk. Er is een gezagsverhouding en de directiesecretaresse kan niemand anders sturen om haar werk te doen.

Voorbeeld van een zelfstandige

Een belastingadviseur geeft parttime les op een opleidingsinstituut en werkt daarnaast nog voor andere opdrachtgevers. Er is geen schriftelijke overeenkomst. Hij stelt in overleg met de cursisten de cursusdata vast. Hij bepaalt de inhoud van de cursus en zorgt voor vervanging als hij ziek is.

Hoeveel en welke belasting u gaat betalen, hangt af van de rechtsvorm die u kiest. Welke rechtsvorm het beste bij u past, hangt af van uw situatie. Bijvoorbeeld hoe u de aansprakelijkheid regelt en wat fiscaal voordelig is. Veel zzp'ers en freelancers kiezen voor een eenmanszaak of een bv.

Kiest u als zelfstandige voor een bv, dan betaalt de bv vennootschapsbelasting over de gemaakte winst en betaalt u over uw salaris inkomstenbelasting. U heeft geen recht op aftrekposten als de zelfstandigen- en startersaftrek.

Kiest u voor een eenmanszaak, dan krijgt u te maken met inkomstenbelasting. U heeft wél recht op aftrekposten als de Belastingdienst u als ondernemer erkent.

www.kvk.nl/rechtsvormen
www.belastingdienst.nl/zakelijk
www.kvk.nl/belastingen

Inkomstenbelasting

Over uw inkomsten als freelancer of zzp'er betaalt u inkomstenbelasting. Uw opdrachtgever hoeft geen loonheffing en premies werknemersverzekeringen af te dragen.

Maar wat als de Belastingdienst u niet als zelfstandige beschouwt? Dan is er volgens de fiscus sprake van een verkapt dienstverband. Uw opdrachtgever wordt opeens tot werkgever gebombardeerd. Dat heeft financiële en mogelijk ook arbeidsrechtelijke gevolgen.

4. Ondernemer of toch niet?

Als de Belastingdienst u als ondernemer erkent, behaalt u ‘winst uit onderneming’. U heeft recht op aftrekposten zoals de investeringsaftrek, de Fiscale Oudedagsreserve (FOR) en de ondernemersaftrek.

Voorwaarden voor erkenning als ondernemer:

- U steekt jaarlijks minstens 1225 uur (gemiddeld 24 uur per week) in uw bedrijf. Niet gewerkte uren door zwangerschap tellen mee voor de periode van 16 weken.
- U besteedt meer dan 50 procent van uw werktijd aan uw bedrijf. Deze voorwaarde geldt niet als u in de afgelopen 5 jaar geen ondernemer was.

De ondernemersaftrek bestaat uit:

- zelfstandigenaftrek en startersaftrek;
- de aftrek voor speur- en ontwikkelingswerk;
- de meewerkaftrek;
- mkb-vrijstelling;
- de stakingsaftrek.

www.kvk.nl/aftrekposten

Winst uit onderneming

Als u uw inkomen voor een belangrijk deel als zelfstandige verdient, is het gunstig als de fiscus u erkent als ondernemer. U heeft dan recht op eerder genoemde aftrekposten. Bij de beoordeling van het ondernemerschap let de Belastingdienst op de volgende punten:

- u streeft naar winst;
- u loopt ondernemersrisico (bijvoorbeeld dat klanten niet betalen);

- u bent aansprakelijk voor de schulden van uw onderneming;
- uw onderneming is zelfstandig;
- u heeft kapitaal (in de vorm van geld of goederen);
- het geld dat uw werk oplevert en de tijd die het kost; de klantenkring van uw onderneming; de presentatie van uw onderneming.

Resultaat uit overige werkzaamheden

De Belastingdienst kan u ook níet als ondernemer erkennen, maar wél als zelfstandige. U behaalt dan ‘resultaat uit overige werkzaamheden’. U heeft geen recht op belastingfaciliteiten zoals de zelfstandigenaftrek en startersaftrek. Uw zakelijke kosten kunt u wel aftrekken voor de belastingen.

Voorbeeld

Een vertaler werkt ongeveer tien uur per week aan diverse opdrachten. Hij schaft daarvoor een computer aan van 1.500 euro exclusief btw. Hij kan de kosten van de computer aftrekken en de btw verrekenen. Maar hij heeft geen recht op ondernemersaftrek omdat hij niet aan het urencriterium (minstens 1225 uur per jaar) voldoet.

www.belastingdienst.nl/zakelijk

Verklaring arbeidsrelatie (VAR)

Uw opdrachtgever wil weten of de Belastingdienst u ziet als ondernemer of als werknemer in loondienst. In het laatste geval moet hij loonbelasting en sociale premies afdragen. Met een Verklaring arbeidsrelatie (VAR) geeft u uw opdrachtgever zekerheid dat de Belastingdienst u als ondernemer beschouwt.

Er zijn vier varianten:

- winst uit onderneming;
- inkomsten uit dienstbetrekking (loon);
- resultaat uit overige werkzaamheden;
- werkzaamheden voor rekening en risico van uw vennootschap (grootaandeelhouder, voor bv en nv).

Als in de verklaring staat dat u 'winst uit onderneming' hebt of dat uw 'inkomsten voor rekening en risico van uw vennootschap' zijn, dan hoeft uw opdrachtgever over deze inkomsten geen loonbelasting/premie volksverzekeringen in te houden.

Anders is het als in de verklaring staat 'resultaat uit overige werkzaamheden' of 'loon'. Uw opdrachtgever moet in beide gevallen zelf beoordelen of er sprake is van een dienstbetrekking. Zo ja, dan zal hij loonheffingen moeten inhouden en afdragen.

De Belastingdienst oordeelt in deze twee situaties pas achteraf.

www.kvk.nl/var

www.belastingdienst.nl/zakelijk

Omzetbelasting (btw)

U betaalt omzetbelasting (btw) als u ondernemer bent en zelfstandig een bedrijf of een beroep uitoefent. De rechtsvorm is voor het betalen van btw niet van belang. Het is ook mogelijk dat u voor de btw wél ondernemer bent, maar voor de inkomstenbelasting niet. U bent ondernemer voor de btw als:

- u een zelfstandige bent of een eigen bedrijf heeft;
- u in loondienst werkt en daarnaast andere werkzaamheden hebt;
- u inkomsten heeft door bijvoorbeeld een gebouw te exploiteren;
- u als particulier een nieuw vervoermiddel verkoopt aan iemand uit een ander EU-land.

De btw die u ontvangt van uw klanten, draagt u af aan de Belastingdienst. De btw die u zelf heeft betaald aan uw leveranciers, mag u daarvan aftrekken. U betaalt dus btw over het verschil tussen uw inkoopprijs (inclusief kosten) en verkoopprijs. Welk tarief u moet toepassen, hangt af van het soort goederen of diensten. Bepaalde leveringen van goederen en diensten zijn vrijgesteld van btw.

Kleine-ondernemersregeling

Als u per saldo weinig btw hoeft te betalen, kunt u gebruikmaken van de kleine-ondernemersregeling. Dit betekent dat u minder (of zelfs helemaal geen) btw hoeft te betalen. Het kan ook zijn dat u geen aangifte meer hoeft te doen. Bewaar wel uw facturen voor een eventuele controle. Er gelden vier voorwaarden voor de kleine-ondernemersregeling:

- u betaalt, na aftrek van de voorbelasting, in een jaar 1.883 euro of minder btw;
- u hebt een eenmanszaak of u maakt deel uit van een samenwerkingsverband, zoals een maatschap of vennootschap onder firma (vof). Bij een samenwerkingsverband geldt dat de deelnemers geen rechtspersonen mogen zijn;
- u voldoet aan uw administratieve verplichtingen voor de btw, zoals het regelmatig boeken van de ontvangsten en het bewaren van uw facturen;
- uw onderneming is in Nederland gevestigd.

Hoe groot de belastingvermindering is, hangt af van het btw-bedrag dat u in een jaar zou moeten betalen. Wanneer u uw aangifte inkomstenbelasting invult, moet u dit voordeel bij uw winst optellen.

www.belastingdienst.nl/zakelijk